

Nimda Schelhaas wil sparringpartner met laarzen bij rantsoenberekening

'Ik wil snappen wat ik voer'

Voeren is het belangrijkste onderdeel van het vak van een melkveehouder. 'Dat houdt veel meer in dan je voeradviseur achter zijn laptop een rantsoen laten berekenen. Het is kijken, voelen en ruiken in de stal, elke dag weer', zegt Nimda Schelhaas.

tekst **Jelle Feenstra**

Daar is hij, de goed geklede voeradviseur die langskomt omdat prestaties van de koeien tegenvallen, ondanks de uitstekende graskuil. Aan de keukentafel goochelt hij met cijfers in het nieuwste voederwaarderingsmodel van de voerfabriek. Hij rekent de passagesnelheid tot op vier cijfers achter de komma uit en komt dan met zijn advies aan de dan inmiddels met cijfers en theorieën overvoerde melkveehouder: 'Die brok moet je hebben.' En weg is hij, op naar de volgende klant.

Het is een beeld dat niet de praktijk is op het melkveebedrijf van Nimda Schelhaas (47) uit Oosterstreek. Hij kiest bewust voor een onafhankelijke veevoeradviseur. 'Ik wil een sparringpartner met laarzen. Iemand die pas een rantsoen gaat berekenen nadat hij met me in de stal is geweest. Om te kijken naar de koeien, te voelen aan het voer en te ruiken aan de mest. Dan kun je sparren en kom je samen tot een rantsoen. Ik wil snappen wat ik voer en waarom ik het voer.' Natuurlijk lopen deze praktijkadviseurs

Nimda Schelhaas: 'Het is de kunst om te leren luisteren naar de koe'

ook rond bij mengvoerfabrieken en hun dealers. 'Maar je zult net die mindere trefen. Daarnaast blijft het afwachten of er toch geen belang in de rantsoenberekening is geslopen.'

Daar komt bij dat Schelhaas voeren beschouwt als het belangrijkste stuk vakmanschap op zijn bedrijf met 85 melkkoen. Hij verbaast zich erover dat veehouders de voerstrategie in toenemende mate overlaten aan hun adviseur. 'We zijn ons vak aan het verliezen, het lijkt wel of voeren een papieren wijsheid aan het worden is, terwijl je de echte kennis alleen tussen de koeien kunt vergaren. Daar waar de veehouder altijd is. Dat vakmanschap ga ik niet uitbesteden.'

Malestein-filosofie

Toen Schelhaas nog op school zat, kwam Aart Malestein veel bij zijn vader. De veehouder uit Oosterstreek heeft de Utrechtse docent annex onafhankelijk voeradviseur hoog zitten. Malestein heeft als credo dat het voer en de koe meer vertellen dan laboratoriumuitslagen en schroomt niet om zijn rantsoenberekeningen af te laten wijken van de BLGG-kuilanalyses, vertelt Schelhaas. 'Hij staat met de stropdas om in de mest te wroeten. Hij pakt eerst een pluk kuilgras en schat het drogestofgehalte, het ruweiwitgehalte, de suiker en de verteeringsnelheid. Pas dan kijkt hij naar de labuitslagen.'

Zulke mensen probeert Schelhaas om zich heen te verzamelen. 'Die bevologenheid heb ik nodig om mijn koeien optimaal te laten presteren, niet allerlei tot in detail uitgewerkte verteringsmodellen.' Dat leidt tot minder gebruikelijke keuzes, zoals het openhalen van twee kuilen in plaats van bijsturen met voer van buitenaf.

Volgens Schelhaas moet een veehouder in grote lijnen weten wat zijn koeien nodig hebben aan energie, eiwit en droge stof. 'Daarna is het de kunst om te leren luisteren naar de koe. Hoe ziet de mest eruit, is de pens goed gevuld, herkauwt ze voldoende? Dan ga ik met mijn voeradviseur finetunen op basis van wat we zien in de stal. Voeren moet je niet te ingewikkeld maken.' |